

Yayın Sahibi/Publisher

Yönetim Kurulu Adına
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
Doç. Dr. Alperen KAYSERİLİ

Yayın Kurulu / Editorial Board

(Enstitü Yönetim Kurulu / Institute Administrative Board)

Doç. Dr. Alperen KAYSERİLİ
Yrd. Doç. Dr. Murat ÇALIŞOĞLU
Prof. Dr. Gökhan BAYRAKTAR
Doç. Dr. Zübeyir SALTUKLU
Doç. Dr. Yakup KARATAŞ

Yayın Kurulu Sekreteri/

Publication Board Secretarie

Temel ATMACA

Adres / Address

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü
Enstitüler Binası 1. Kat Erzurum Yolu 4. Km Kampüs

Tel: 0472 215 50 82

Faks: 0472 215 50 84

E-Posta: sosbil@agri.edu.tr

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM	7
1. GİRİŞ	7
1. 2. Genel Biçim ve Yazım Planı	7
1.2.1. Kâğıt özelliği	7
1. 2. 2. Baskı	7
1. 2. 3. Yazım Özelliği	7
1. 2. 4. Sayfa Düzeni	8
1. 2. 5. Sayfaların Numaralandırılması	8
1. 2. 6. Satır Aralıkları	8
1. 2. 7. Bölüm ve Alt Bölümler	8
1. 2. 8. Yazım Dili	9
1. 2. 9. Kısaltmalar ve Simgeler	9
2. KAYNAK GÖSTERME	10
2.1. Alıntı ve Atıflar	10
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	13
3. KAYNAK GÖSTERME YÖNTEMLERİ	13
3.1. Klasik Yöntem	13
3.1.1. Açıklama Dipnotları	13
3.1.2. Dipnotların Verilişi	14
3.1.3. İlk Kez Kaynak Gösterme	14
3.2. Güncel Yöntem	20
3.2.1. Yazar-Tarih Usulü	20
3.2.2. Yazar-Tarih-Sayfa Numarası Usulü	22
3.2.3. Güncel Yöntemde Kaynakça Listesinin Oluşturulması	24
3.2.4. Güncel Yöntem Örnekleri	24
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	26
DİĞER HUSUSLAR	26
4.1. Tablo ve Şekiller	26
4.1.1. Hazırlama	26
4.1. 2. Tablo ve Şekillerin Yerleştirilmesi	26
4. 1. 3. Numaralandırma	27
4. 1. 4. Açıklamalar	27
4.2. Tez İçeriğinin Düzenlenmesi	27

4. 2. 1. Ön Sayfalar / Özel Sayfalar	27
4. 2. 2. Tez Kapağı ve Diğer Sayfalar	28
4. 2. 3. Dış Kapak	28
4. 2. 4. Dış Kapak Pencere Sayfası	28
4. 2. 5. İç Kapak Sayfası	28
4. 2. 6. Tez Bildirim Sayfası	29
4. 2.7. Tez Kabul Sayfası	29
4. 2. 8. İçindekiler	29
4. 2. 9. Özet ve Abstract	29
4.2.10. Ön söz (ve/veya Teşekkür)	30
4.2.11. Dizinler	30
4. 3. Tez Ana Bölümleri	30
4.3.1. Giriş	31
4. 3. 2. Kavramsal Çerçeve/Kuramsal Temeller	31
4. 3. 3. Yöntem	31
4. 3. 4. Bulgular ve Yorum	31
4. 3. 5. Sonuç, Tartışma ve Öneriler	32
4. 4. Tezin Son Bölümü	32
4. 4. 1. Kaynakça (Bibliyografya)	32
4. 4. 2. Ekler	32
4. 4. 3. Özgeçmiş	33
Ek 1. Doktora ve Yüksek Lisans Tez Kapakları	34
Ek 2. Dış Kapak Pencere Sayfası	35
Ek 3. İç kapak	36
Ek 4. Tez Bildirim Sayfası	37
Ek 5. Tez Kabul Tutanağı	38
Ek 6a. İçindekiler Sayfası Örneği ve Başlıklandırma	39
Ek 6b. Başlıkların Yazımı	41
Ek 7a. Özet Sayfası	42
Ek 7b. İngilizce Özet/Abstract Sayfası	43
Ek 8. Ön söz (ve/veya Teşekkür)	44
Ek 9. Kısaltmalar ve Simgeler Dizini	45
Ek 10. Tablolar Dizini	46
Ek 11. Şekiller Dizini	47

Ek 12. Özgeçmiş Sayfası.....	48
Ek 13. Sayfa Düzeni.....	49
Ek 14. İngilizce, Almanca ve Fransızca Karşılıklar	50

ÖN SÖZ

Lisansüstü öğretim, araştırmacı olmanın başlangıç evresidir. Bu evrenin birinci basamağı yüksek lisans, ikinci basamağı ise doktora programıdır. **Yüksek lisans** programları ile alanın bilimsel metodolojisi ve terminolojisine hâkim olma, bilimsel yöntemi öğrenme, bilimsel yöntemle bilgiye ulaşma, ilgili bilgiyi uygulama; **doktora** programlarıyla ise, bağımsız araştırma yapma, bulguları genişliğine ve derinliğine yorumlama ve yeni sentezlere ulaşma yeteneğinin kazandırılması amaçlanmaktadır. Bu eğitim, orijinal bulgulara dayalı bir araştırmanın ya da tezin yazılması ile sonuçlanmaktadır.

Tez, belirli bir konu hakkında yapılan bir araştırmayı tüm yönleriyle açıklayan ve doğrulayan bir çalışmadır. Bu nedenle araştırmacılar, çalışma konuları hakkında günümüze kadar yapılmış olan çalışmaları genel hatlarıyla tanıtmalıdır. Tezin hedefleri veya literatüre yapacağı katkı açıklanmalıdır. Çalışmanın kavramsal çerçevesi ve kuramsal temelleri tanıtılmalı ve en sonunda çalışma boyunca elde edilmiş olan bilgi birikimi çalışma bulguları ile birleştirilerek sonuçlar verilmelidir. Tez sonuçlarına dayanarak bundan sonra yapılabilecek çalışmalar hakkında önerilerde bulunulmalıdır. Tez yazarı, okuyucuyu, çalıştığı branşın içinde olan; ama araştırma ile ilgili özel veya detaylı bilgisi olmayan bir kişiymiş gibi düşünerek tezini yazmalıdır.

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

TEZ HAZIRLAMA İŞLEMLERİ

Lisansüstü öğrenciler “Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği”nin 33. maddesi gereğince, tez danışmanlarınca kabul edilen tezlerini “Tez Yazım Kılavuzu”na uygun şekilde hazırlayarak, basılı ancak ciltlenmemiş şekilde, asil ve yedek üyelerin sayısı kadar, savunma sınavı tarihinden en az bir ay önce, jüri üyelerine sunulmak üzere Sosyal Bilimler Enstitüsüne teslim ederler. Lisansüstü tezler Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu tarafından kabul edildikten sonra, Enstitü Müdürü tarafından onaylanır ve ilgili yerlere dağıtımı yapılır.

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü lisansüstü programlarında yer alan öğrencilere yardımcı olmak amacıyla hazırlanan bu çalışmada tez (seminer vb.) ile ilgili ana çerçeve ve yazım kuralları yer almaktadır. Bu doğrultuda değişik alanlarda yapılan tezlerde, her tezin kendi içinde belirli bir sistematığı yansıtan bir iç tutarlılık sergilemesi önemsenmiş ve hazırlanacak olan tezlerde biçimsel olarak bütünlük sağlamak amacı ile uyulması gereken kurallar belirtilmiştir.

Tezin dayandığı bilimsel araştırmanın hazırlanmasında, araştırmacı hem araştırma süreci hem de araştırmanın sonuçlarıyla ilgili etik kurallara uymak zorundadır. Başka bir deyişle, araştırmacı yapılan çalışmanın güvenilirliğini zedeleyen bilimsel ihmal (disiplinsiz araştırma), bilimsel saptırma (sahtekârlık) ve/veya bilimsel aşırma (intihal) girişimlerinden uzak durmalıdır.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ

Bu tez hazırlama kılavuzunun amacı, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsüne bağlı Anabilim Dallarında hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde bilimsel yazım kurallarına uygun bir standardı sağlamak ve tezlerle ilgili genel ilkeleri kısa ve öz bir şekilde anlatmaktır. Yüksek lisans ya da doktora tezi hazırlayan öğrencilerin, bu kılavuzda verilen biçim ve içerik ile ilgili kurallara uymaları zorunludur.

1. 2. Genel Biçim ve Yazım Planı

1.2.1. Kâğıt özelliği

Jüri üyelerinin değerlendirmesine sunulacak tezlerin yazımında kullanılacak kâğıtlar A4 boyutunda (210 X 297 mm) ve en az 80 g/m, birinci hamur beyaz kâğıt olmalıdır. Tez ciltlenip kesildikten sonra 200x285 mm. ebadı muhafaza edilmelidir.

1. 2. 2. Baskı

Tezler, bilgisayar kullanarak, lazer ya da lazer kalitesinde çıktı veren yazıcı ile kâğıdın yalnızca bir yüzüne basılmalıdır.

1. 2. 3. Yazım Özelliği

Bu kılavuzda yer alan terimler ve tanımlamalar (satır aralığı, punto, vb.) gelişmiş kelime işlem programları (MS Word, Word Perfect gibi)'nda var olan fonksiyonlar dikkate alınarak seçilmiştir. Bu nedenle tez yazımında bu paket programların kullanılması tavsiye edilir.

Tezin ana metninde “Times New Roman” yazı tipi kullanılmalıdır. Ana metnin yazı büyüklüğü 12 punto, dipnotlar 10 punto olmalıdır. Tek sayfaya sığdırılan tablo ve şekillerde daha küçük karakterler kullanılabilir. Alt ve üst indisler metin harf büyüklüğünden daha küçük olmalıdır.

Ana metnin içinde koyu, italik vb. özel kullanımlar, bilim alanının özelliklerine göre kullanılmalı ve gelişigüzel uygulanmamalıdır. Latince kelimeler *italik* yazılmalı, altı çizilmemelidir. Yazımda noktalama işaretlerinden sonra bir karakter boşluk bırakılmalıdır.

1. 2. 4. Sayfa Düzeni

Her sayfanın sol kenarında 4 cm, alt ve üst kenarlarında 3 cm, sağ kenarında ise 2,5 cm boşluk bırakılmalıdır. Tez metni belirlenen çerçeve dışına taşmamalıdır. Yazım düzenini korumak amacı ile tüm satırlar aynı hizada bloklanmalıdır.

1. 2. 5. Sayfaların Numaralandırılması

Sayfa numaraları, kelime işlem programlarının sunduğu imkânlarla göre konulmalı; iç kapak dışında tüm sayfalar numaralandırılmalıdır. Teşekkür, Özet, İngilizce Özet, İçindekiler, Kısaltmalar ve Simgeler, Şekiller ve Tablolar dizinleri gibi tez ön sayfaları “i, ii, iii, iv, v ..” şeklinde küçük harf Romen rakamları ile; giriş bölümü ile başlayan diğer sayfalar ise “1, 2, 3, 4, 5, ...” şeklinde numaralandırılmalıdır. İç kapağın sayfa numarası i olarak düşünülmeli, ancak bu numara tezin iç kapağına yazılmamalı, diğer sayfalar numaralandırılırken bu numaradan sonrakiler kullanılmalıdır. Sayfa numaraları, sayfa altında, orta kısma, sayfa alt kenarından 1,5 cm yukarıda yazılmalıdır. Önünde ve arkasında parantez, çizgi gibi işaretler bulunmamalıdır.

1. 2. 6. Satır Aralıkları

Ana metinde 1.5 satır aralığı, şekil ve tabloların açıklamaları ile alıntılar ve dipnotların yazımında ise tek satır aralığı kullanılmalıdır. Birinci dereceden başlıklarda (İçindekiler, Özet, Abstract, Şekiller, Tablolar, Kısaltmalar Dizini ve Kaynaklar, bölüm başlıkları gibi ana başlıklar) 12, ikinci dereceden başlıklarda (alt bölüm başlıkları ile bunları izleyen ilk paragraf arasında boşluk,) 6 nk olmalıdır. Metin içerisinde yer alan paragraflar arasındaki boşluk 6 nk olmalıdır. Bölümler, Özet, Sonuç, Kaynaklar daima yeni bir sayfa ile başlamalıdır.

1. 2. 7. Bölüm ve Alt Bölümler

Tezin bölüm ve alt bölümlerinin belirlenmesinde gereksiz ayrıntıya inilmemeli, mantıksal bir bütünlük izlenmelidir. Bölüm başlıkları, metin ile aynı büyüklükte olmalıdır. Birinci derecede bölüm başlıkları büyük harfle ve ortalanarak yazılmalıdır. İkinci derece başlıklar ise her kelimenin ilk harfi büyük ve diğerleri küçük harf olacak şekilde sola dayalı yazılmalıdır. Üçüncü dereceden bölüm başlığında birinci kelimenin ilk harfi büyük, diğer tüm kelimeler küçük harflerle yazılmalıdır. İkinci ve üçüncü derecede başlıklarda yer alan “ve, veya, ile” gibi bağlaçlar küçük harfle yazılmalıdır. Tüm bölüm başlıkları koyu (bold) olmalıdır. Bölüm ve alt bölüm başlıkları, **Ek 6a** ve **Ek 6b’de** gösterildiği biçimde numaralandırılmalıdır.

1. derece başlıklar; **BÜYÜK HARF, 12 PUNTO, KOYU HARFLERLE, ORTALI**

2. derece başlıklar; **Kelime Baş Harfleri Büyük Harf, 12 Punto, Koyu Harflerle**

3. derece başlıklar; **Kelime baş harfleri küçük harf, 12 punto, koyu harflerle**

1. derece başlıklardan; önce 24 nk, sonra 12 nk

2. derece başlıklardan; önce 12 nk, sonra 6 nk

3. derece başlıklardan; önce 12 nk, sonra 6 nk

Zorunlu olmadıkça üçüncü dereceden daha ileri alt bölüm başlığı kullanılmamalıdır. Ancak bazı durumlarda daha ileri derecede alt bölüm başlığının kullanılması gerekirse, bunların ikinci ve üçüncü başlık kurallarına uygun olarak, numaralandırılmadan ve içindekiler dizininde gösterilmeden yapılması kabul edilebilir. Başlıklar sayfanın son satırı olarak yazılamaz, en az 2 satır sığdırılmıyorsa, başlık sonraki sayfada yer almalıdır. Bir paragrafın ilk satırı sayfanın son satırı, paragrafın son satırı da sayfanın ilk satırı olarak yazılamaz.

1. 2. 8. Yazım Dili

Tez, kolay anlaşılır, akıcı bir dille yazılmalı ve bilimsel metne uygun olmalıdır. Anlatım üçüncü şahıs ağzından yapılmalı, cümleler kısa ve öz olmalıdır. Zorunlu olarak yabancı dilden yazılması gereken kelimeler *italik* olarak yazılmalıdır. Tezlerin yazım dili Türkçe'dir ancak yabancı diller alanında yapılan tezler o dilde yazılabilir.

1. 2. 9. Kısaltmalar ve Simgeler

Tezde, standart kısaltmalar dışındaki kısaltmalar ancak çok gerekli oldukları durumlarda yapılmalıdır. Çok kullanılan, birden fazla sözcükten oluşan terimler için baş harfleri kullanılarak kısaltma yapılabilir. Bu durumda yapılan kısaltma ilk geçtiği yerde parantez içerisinde, yalnızca bir kez açıklanmalıdır.

Tezde geçen terimler için TDK (Türk Dil Kurumu) tarafından yayınlanan yazım kurallarına göre kısaltmalar yapılır.

Birden fazla sözcüğün baş harfleri kullanılarak yapılan kısaltmalarda araya nokta konulmamalıdır (TÜBİTAK, ASELSAN, MTA gibi). Kısaltmalar terimlerin Türkçe okunuşlarına göre yapılmalıdır. Ancak, yerleşik yabancı dilden kısaltmalar oldukları gibi alınabilirler (AIDS, WHO, NATO gibi). Örn., Bk., vb., gibi terim olmayan kısaltmaların sonuna nokta konulmalıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. KAYNAK GÖSTERME

2.1. Alıntı ve Atıflar

Kaynak gösterme, bilim ve sanat etiğinin gereğidir. Hangi biçimde olursa olsun bilgi ileten kişi bilginin kaynağını gösterme sorumluluğunu taşımalıdır. Başkalarının bilgi birikiminden ve düşüncelerinden yararlanan her çalışmada (kitap, tez, makale, rapor, bildiri, ödev, web sayfası, vb) yararlanan bilginin, nereden ve/veya kimden alındığı açıkça belirtilmelidir.

Başkalarının düşüncelerini, söylemlerini, verilerini ve yapıtlarını kaynak göstermeden kullanmaya **intihal** (plagiarism) denir. İntihal olguları, hukuki olmaktan çok etik boyutuyla irdelense de, disiplin soruşturmasına konu olabilir ve dersten kalmak, tezi reddedilmek, üniversiteden ya da meslekten atılmak gibi çok ciddi sonuçlar doğurabilir. Bilimsel ve sanatsal çalışma sürecinde, bilmeden veya farkında olmadan intihal kapsamına girecek eylemlerde bulunmak, kişiyi sorumluluktan kurtarmaz.

Kaynak gösterilirken aşağıdaki ilkelere uyulması gereklidir:

1. Her bilimsel çalışmada, çalışmanın sonunda yararlanan kaynakların listelendiği bir kaynakça bölümü bulunmalıdır.

2. Metin içinde gönderme yapılan her kaynak, kaynakçada yer almalı, kaynakçada yer verilen her kaynağa da metin içinde gönderme yapılmalıdır.

3. Kaynakçaya alınacak yapıtlar, yazarın bizzat okuyup yararlandığı yapıtlar olmalıdır.

4. Araştırmada kullanılmayan, ancak araştırmacının konu için yararlı olabileceğini düşündüğü diğer kaynaklar, eğer verilmek isteniyorsa, “Ek Kaynakça” veya “Yardımcı Kaynakça” veya “İleri Okumalar İçin Kaynakça” gibi farklı bir başlık altında verilmelidir.

5. Kaynakçada, ilgili yayının künyesi kurallara uygun olarak verilmeli, künye içindeki bilgi öğeleri tam ve doğru olmalıdır.

6. Kaynakçada her kaynağa yalnız bir kez yer verilmelidir.

7. Kaynakça, hangi bilginin hangi kaynaktan alındığı konusunda fikir vermez. Bu bilgi, metnin içinde ilgili yerde, söz konusu bilgi kaynağına gönderme yapılarak aktarılmalıdır.

8. Herkes tarafından bilinen gerçekler için (dünya yuvarlaktır gibi) kaynak belirtmeye gerek yoktur. Genel bilginin içeriği, disiplinden disipline değişebildiği için kişinin bilmediği bir disiplinde neyin genel bilgi kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine karar vermesi özellikle güçtür. Bu gibi durumlarda kişiyi etik açıdan yanlış bir şey yapmaktan koruyacağı için kaynak gösterilmesi tercih edilmelidir.

9. Bir kaynaktan değiştirilmeden yapılan alıntılar, özgün kaynaktan geçtiği biçimiyle tırnak işareti içinde gösterilmelidir. (Eğer kaynaktan -matbaa hatası vb.- bir yanlışlık olduğu iddia ediliyorsa, metni olduğu gibi almalı fakat iddiayı ortaya koyan açıklama dipnotta yazılmalıdır.)

10. Araştırmacının bilimsel yeterliliği, sentez yapma ya da yazma becerisi konusunda soru işareti uyandırabileceğinden çok sık ve çok uzun alıntılardan kaçınmak gereklidir.

11. Yabancı dildeki kaynaklardan Türkçeye çevrilerek yapılan alıntılarda metnin çeviri olduğunun belirtilmesi gerekir.

13. Özgün kaynağa erişmenin olanaksız olduğu durumlarda bilginin ikinci elden aktarıldığı belirtilmeli asla özgün kaynaktan alınmış gibi gösterilmemelidir. (Örn.: Polat, s. 83, İbn Haldun, *Mukaddime*, Beyrut 1980, s. 65'den naklen).

14. Kaynak gösterilse bile, bir yapıtın tamamı veya tamamına yakın bir bölümü bir başka çalışmaya aktarılamaz.

15. Patent ve telif hakkı söz konusu olan yapıt, resim, tablo, formül, şekil, vb. gibi ögeler için, kaynak göstermenin yanı sıra, izin alınmasının da gerekli olabileceği unutulmamalıdır.

16. Müzik ve sahne yapıtlarında, herhangi bir kaynaktan alıntılama ya da açık bir esinlenme söz konusu ise, bu durumun yapıtın ilk sayfasında belirtilmesi gereklidir.

Başkalarına ait bilgi ve düşünceler ise iki şekilde aktarılabilir.

a) Direkt Alıntı (quotation, tam alıntı): Bu tür alıntılar kaynak eserden olduğu gibi alınır. Özgün (orijinal) anlatım hiç değiştirilmez. Bu şekilde yapılan aktarmaya **alıntı** denir. Alıntı, metinde özgün kaynaktan geçtiği biçimiyle tırnak işareti (“.....”) içinde gösterilir, tırnak işareti kapatıldıktan sonra ilgili kaynağa gönderme yapılır.

Direkt alıntılarda, tırnak içerisindeki ifadede yer alan hem fikir hem de sözcükler zikredilen yazara aittir. Araştırmacı sadece aktaran durumundadır. Bu yüzden de sayfa numarası zorunlu olarak belirtilmelidir.

b) Endirekt Alıntı (in-textcitation, anma, gönderme, atıf yapma): Bu tür alıntılar yazarın zikrettiği fikir için yapılır ve kaynak belirtilir. Bu alıntılarda özgün anlatım değiştirilir, özetle veya fikir alıntısı şeklinde aktarma yapılır. Endirekt alıntılarda fikir

zikredilen yazara; sözcükler zikreden yazara aittir. Yani düşünce hâlâ bir başkasına aittir ve aidiyeti bildirmek için metin içinde veya dipnotta kaynağa **gönderme** yapılması mutlaka gereklidir. Bu tür alıntılar tırnak (“...”) gerektirmez.

Örnek: Osmanlılar modernleşme olgusu ile 19 yy’da Avrupa ülkeleri ile yaptığı savaşlar aracılığı ile tanışmışlardır (Karpat, 1980).

Bu gibi bir alıntı ile yazar şunu ima etmektedir: Buradaki fikir Karpat’ın 1980’de yazmış olduğu eserde dile getirilmiştir, ancak sözcükler ve ifade şekli tamamen bana aittir ve Karpat bu fikri belli sayfada değil, eserin tümünde ana fikir olarak ileriye sürmüştür. Bu tür bir alıntı endirekt alıntıdır. Endirekt alıntıların nerde başlayıp nerde bittiğini sözün akışından çıkartabilmeliyiz. Uzun uzun endirekt alıntı yapılamaz. Sadece fikir sahiplerine saygılı olmak ve fikirleri ilgili yerlerde tartışabilmek için yapılmalıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. KAYNAK GÖSTERME YÖNTEMLERİ

Enstitümüzde yapılan Tezlerde/projelerde kaynak göstermede klasik [**Dipnotlu Kaynak Gösterme** (Kıta Avrupası Sistemi)] ve güncel [**Dipnotsuz kaynak gösterme** (Anglo-Sakson Sistemi)] olmak üzere iki farklı yöntem kullanılabilir.

Aşağıda her iki kaynak gösterme yöntemi örneklerle açıklanmaktadır.

3.1. Klasik Yöntem

Bu sistemde, her sayfada atıf yapılan kaynaklar sırasıyla o sayfanın altında verilir, sonra da hepsi birden KAYNAKLAR/KAYNAKÇA kısmında gösterilir. Böylece bu yöntemde bir kaynak hem ilk geçtiği sayfada, hem de sondaki KAYNAKLAR/KAYNAKÇA kısmında olmak üzere iki kere tanıtılmış olur.

Dipnotlu Kaynak Göstermede şu kurallar göz önünde bulundurulmalıdır:

- Dipnotlar gereksiz şekilde uzun olmamalıdır.
- Aynı dipnot numarası altında birden fazla kaynak gösterilebilir.
- Başlık satırlarına dipnot konmaz.
- Dipnotlar, metinde kullanılan yazı karakterinden daha küçük bir punto ile (9 veya 10 punto ile) yazılmalıdır.

Bu sistemde tüm kaynaklar, soyadı sırasına göre topluca çalışmanın sonundaki KAYNAKLAR/KAYNAKÇA kısmında gösterilir.

3.1.1. Açıklama Dipnotları

Metinde verilmesi fikirlerin akışını ve akıcılığını bozan, fakat konuya açıklık getirecek olan her türlü tanımlar, yorumlar, ek bilgiler, karşıt görüşler v.s. açıklama dipnotu halinde gösterilebilirler.

Örnek:

Gündoğdu ¹ Thomas S. Kuhn'un popüler hale getirdiği paradigma kavramını onun özgün tanımını² aşmasına rağmen; "*Belli bir zaman dilimi içinde bir grubun ya da topluluğun düşünme biçimi ve davranışlarını belirleyen bir dünya görüşü, bir şeye bakış tarzı, bir algı*

¹Cengiz Gündoğdu, *Hacı Bektâş-ı Velî -Öğretisi ve Takipçileri Hakkında Metodik Yeni Bir Yaklaşım-*, Aktif Yayınları, Ankara 2007.

²Kuhn, paradigma kavramıyla ilgili olarak birbirine alternatif, zaman zaman birbirini dışlayan çok sayıda değişik tanım yapmış, terimi teknik kullanımından, oldukça geniş kapsamlı bir dizi sosyolojik bağlama taşımıştır. Ona göre paradigma belli etkinliklere ilişkin genel kabul görmüş örneklerdir. Bu örnekler, kendinden sonra bir takım modeller temelinde bir geleneğe dönüşebilen bir yasa, kuram, uygulama veya yöntem olabilir. Kısaca genel teorik varsayımlar ve yasalar ile bunların uygulanması için muayyen bir topluluğun üyeleri tarafından benimsenen model ve yöntemler, paradigmadır.

dayanağı, bir izlenceler bütünü, bir perspektif, taklit edilebilecek ya da izlenebilecek bir örnek ya da model algı ve düşünceye yön veren bir yol haritası” olarak değerlendirip kullanmaktadır.

3.1.2. Dipnotların Verilişii

Dipnotlar bütün araştırma boyunca baştan sona numaralandırılmalıdır. Yalnız çok uzun araştırmalarda bölümleri ayrı ayrı numaralandırmak da tercih edilebilir. Dipnotlar genelde rakamla gösterilir. Ancak gerekli hallerde özel işaretler de kullanılır.

Metinde dipnotların yerlerini iyi belirlemek gerekir. Normal olarak, dipnotlar bir isim, kavram veya konu sözcüğünden hemen sonra ya da cümle ve paragraf sonlarına konulmalıdır. Dipnotları göstermek için kullanılan rakamlar, metinde ilgili kelimenin üzerine yazılır ve ayrıca nokta, virgül, parantez veya benzeri işaretler konulmaz.

3.1.3. İlk Kez Kaynak Gösterme

Bir kaynağa ilk kez yapılan başvuruda onunla ilgili tüm bilgileri vermek gerekir. Normal sıraya göre, önce ilk ad sonra soyad gelecek şekilde yazılır. İsimlerin, yalnız ilk harfleri büyük olmalıdır. Eğer ismin tamamı biliniyorsa ilk adı kısaltmaya gerek yoktur. Metinle ilgili özel bir anlam taşımadığı sürece “Prof.,” “Doç.,” “Dr.,” “Arş. Gör.” v.b. unvanlar yazılmaz.

Kitabı kaynak gösterme:

Kitap adı hiç değiştirilmeden başlık sayfasındaki (İç Kapaktaki), şekli ile italik olarak verilmelidir. Eğer biri ana, diğeri alt olmak üzere iki ayrı başlık varsa ve bunu belirten bir işaret kullanılmamışsa, o takdirde ikisinin arasına çizgi veya virgül konulmalıdır. Birinci kez dipnotta geçen bir kaynağa yeniden başvurulduğunda, o kaynak hakkındaki tüm bilgiler yinelenmez. Bu bilgiler önceki dipnotta belirtildiğinden ikinci ve daha sonraki başvurularda yalnızca yazarın soyadı ile sayfa numarasını göstermek yeterlidir. Aynı soyad başka bir yazar için de geçerliyse, bu durumda yazarların adları da verilmelidir. Eğer aynı yazarın birden fazla eseri söz konusu ise o zaman eser adı da belirtilmelidir.

Dipnotta:

Yazar Adı Soyadı, Kitap adı kitabın cilt sayısı (mesela “*Mesnevi I-VI*” gibi), (kaçıncı baskı olduğu), Yayınevi, Yayın yeri Yayın Yılı, s.

Kemal Polat, *Katolik Hıristiyanlık'ta Azizlik ve Azizler*, Salkım Söğüt Yayınları, Ankara 2007, s.30.

Kaynakçada:

Yazar Soyadı, Adı, Kitap adı kitabın cilt sayısı (mesela “Mesnevi I-VI” gibi), (kaçıncı baskı olduğu), Yayınevi, Yayın yeri Yayın Yılı.

Küçük, A., *İslâm ve Günümüz Meseleleri*, Yeni Düşünce Yayınları, (2.Baskı), Ankara 1991.

Sürelî yayınları kaynak gösterme:

Dipnotta: Yazar adı soyadı, “Makalenin adı”, *Derginin adı*, cilt:, sayı: (Ay, yıl), s. (sayfa).

Songül Keçeci Kurt, “Bir Eğitim Öncüsü: Darü’ş Şafaka”. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, cilt: 12, sayı: 2 (Aralık 2012), s. 159.

Kaynakçada: Yazar Soyadı, Adı, “Makalenin adı”, *Derginin adı*, cilt: ..., sayı: ... (Ay yıl), dergide hangi sayfalar arasında olduğu (ss).

Erdem, M., “Kırgızistan’da Nevruz Kutlamaları”, *Dinî Araştırmalar*, cilt: 2, sayı: 4, (Mayıs-Ağustos, 1999), ss.169–176.

3.1.3.4. Klasik yöntem örnekleri

Aşağıda çeşitli türde verilen örnekler, kaynakça kısmında yer alması gereken biçimde düzenlenmiştir. Dipnotta verilmesi durumunda, soyadı başa alınarak, dipnot formatına göre uyarlanmalıdır.

Kitap

Yazar, *Kitap Adı*, Yayınevi, Yayın yeri Yayın Yılı.

Gündoğdu, C., *Hacı Bektâş-ı Velî, Öğretisi ve Takipçileri Hakkında Metodik Yeni Bir Yaklaşım*, Aktif Yayınları, Ankara 2007.

Çetin, Y., *Sakarya’da Türk Mimari Eserleri*, Sakarya Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Adapazarı 2008.

Saltuklu, Z., *Kayseri ve Sivas’ın Çağdaşlaşmasında Vali Ahmet Muammer Bey*, Erzurum 2008.

Öner, N., *Felsefe Yolunda Düşünceler*, MEB Yayınevi, İstanbul 1995.

Editörlü kitap

Yazar, Editör (Haz./Ed.), *Yayın Adı*, Yayınevi, Yayın Yeri, Yayın Yılı.

Toprakçı, E., (Ed.), *Eğitim Üzerine*, Ütopya Yayıncılık, Ankara 2002.

Editörlü Kitap İçinde Bölüm ya da Makale

Yazar, “Yayın adı”, A. Editör (Haz./Ed.), *Kitap adı* (ss. Sayfa sayısı), Yayınevi, Yayın yeri Yayın Yılı.

Erdem, M., “Kırgızlarda Dinî ve Sosyal Hayat”, (Ed. Hasan Celal Güzel, Kemal Çiçek, Salim Koca), *Türkler*, c. III, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2002.

Tez

Yazar, *Tez Adı*, (Yüksek Lisans/ Doktora/ Sanatta Yeterlik Tezi), Üniversite/Enstitü Adı, Yeri Yılı.

Polat, F., *Sosyal Değişim ve Din İlişkisi (Erzurum Örneği)*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2002.

Bilimsel Dergi Makalesi

Tek Yazarlı

Yazar, “Makale adı”, *Dergi Adı*, cilt (sayı), Yayın Yılı, Sayfa numaraları.

Erkal, M., "Ceyhun Atuf Kansu'nun Şiirlerinde Çocuk-Çiçek Bütünleşmesi", *Çağdaş Türk Dili*, 166, 2001, 458-461.

Yabancı Dilde Makale

Yazar, “Makale Adı” [Makale Adının Türkçesi], *Dergi Adı*, cilt(sayı), Yayın Yılı, Sayfa numaraları.

Polat, K., Özkan, A.R. “Socio-cultural life of Gypsies in southern Kyrgyzstan” [Kırgızistan’da Çingenelerin Sosyo-Kültürel Hayatları], *The Social Science Journal*, Editor, Prof. Dr. David A Freeman, Department of Political Science, Washburn University, Topeka, Kansas 66621, 42, 2005, 469–478.

Kaya, F., Kocaman, S., “International Migration Movements and an Evaluation on the Social and Economic Condition of Refugees and Asylum Seekers in Ağrı”, [Mülteci Hareketleri Açısından Ağrı Kenti ve Kentteki Mültecilerin Sosyo-Ekonomik Durumu Üzerine Bir Değerlendirme], *Ozean Journal of Social Sciences*, Volume 3, Issue 1, April 2010.

Popüler Dergi Makalesi

Yazarı Belli

Yazar, “Makale Adı”, *Dergi Adı*, Cilt, (Ay Yıl), Sayfa numaraları.

Sunay, C., “27 Mayıs Darbesi ve 1961 Anayasası Üzerine Bir Hülâsa”, *Türkiye Günlüğü*, 108,(Güz 2011), 42–51.

Yazarı Belli Değil

“Makale Adı”, *Dergi Adı*, Cilt: ..., Sayı: ..., (Ay Yıl), Sayfa numaraları.

“Yerel Bilginin Küreselleştirilmesi”, *Focus*, V (12), (Nisan 2006), 14–17.

Gazete Makalesi

Yazar, “Makale Adı”, *Gazete Adı*, (Gün Ay Yıl), Sayfa numaraları.

Altan, Ç., “Değişik Bir Ritimde...”, *Milliyet Gazetesi*, (23 Mart 2002), 12.

Çeviri kitaplar

Yazar, *Kitap adı*, (Kaynak Yapıtın Yayın Yılı), (Çev. A. Soyadı), Yayınevi, Yayın Yeri, Yayın Yılı.

Hellman, H., *Büyük Çekişmeler: Bilim Tarihinden Seçilmiş On Tartışma*, (1972), (Çev. Füsün Baytok), Tübitak, Ankara 2001.

Diğer Yayınlar

Bildiri

Yayımlanmış

Yazar, “Bildiri adı”, A. Editör (Ed.), *Kitap adı* (ss. sayfa sayısı), Yayınevi, Yayın Yeri Yayın Yılı.

Çetin, Y., “Eski Eleşkirt Kaza Merkezi Olan Toprakkale Köyü’nde Bir Osmanlı Camisi: Toprakkale Köyü Camii”, Belli, O (Ed), *I. Uluslararası Ağrı Dağı ve Nuh’un Gemisi Sempozyumu Bildirileri Kitabı*, İstanbul 2007.

Yayımlanmamış

Konuşmacı Adı, “Bildiri Adı” [Bildiri], *Toplantı Adı*, (Ay Yıl), Toplantı Yeri.

Tonta, Y., “Bilgi Yönetiminde Son Gelişmeler: Amazoogole, İşbirliği ve Açık Erişim” [Bildiri], *Akademik Bilişim ’06*, (Şubat 2006), Gaziantep.

Poster

Yazar, *Posterin Adı* [Poster], Toplantı Adı, Toplantı Yeri, (Ay Yıl).

Önal, İ., *Historical Perspectives on School Librarianship* [Poster], 68th IFLA General Conference and Council, Glasgow (Ağustos 2002).

Patent

Buluş Yapan, *Buluş Adı*, Ülke Patent No., Yayınevi, Yayın Yeri Yayın Yılı.

Kavur, K. H., *Heart Flowerpot*, U.S. Patent No. D518,755, U.S. Patent and Trademark Office, Washington, DC 2006.

Ansiklopedi Maddesi

Yazar, “Madde Adı”, *Eser Adı*, Yayınevi, Yayın Yeri Yayın Yılı, (C. cilt numarası, s. sayfa numarası veya IX, 2).

Ersoy, O., “Kağıt ve Kağıtçılık”, *Türk Ansiklopedisi*, Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara 1973, XXI, 112-115.

Rapor

Yazar, *Rapor Adı* (Rapor No:), Yayınlayan/Hazırlatan Kuruluş, Yayın Yeri Yayın Yılı.

Devlet Planlama Teşkilatı, *Devlet Yardımlarını Değerlendirme Özel İhtisas Komisyonu Raporu* (Rapor No: DPT: 2681), Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara 2004.

Kanun ve Yönetmelikler

Kanun Adı, (Kabul Edildiği Yıl), *Yayın Adı*, Sayı, Gün Ay Yıl.

İlköğretim ve Eğitim Kanunu, (1961), *T. C. Resmi Gazete*, 10705, 12 Ocak 1961.

Görüşme

Mektup, e-ileti, telefon görüşmesi gibi kişisel görüşmeler elde edilebilir kaynaklar olmadıklarından kaynakçaya eklenmezler. Görüşmelere yalnızca metin içinde gönderme yapılır.

Elektronik Yayınlar

Basılı Kitabın Elektronik Sürümü

Yazar, A. ve Yazar, B., *Kitap Adı* [Elektronik Sürüm], Yayınevi, Yayın Yeri Yayın Yılı.

Başar, H., *Sınıf Yönetimi* [Elektronik Sürüm], Milli Eğitim Bakanlığı, İstanbul 1999.

Basılı Makalenin Elektronik Sürümü

Yazar, A. ve Yazar, B., “Makale Adı” [Elektronik Sürüm], *Dergi Adı*, Cilt (sayı), Yayın Yılı, sayfa numaraları.

Akman–Demir, G., Yeşilot, N. ve Serdaroğlu, P. “Neurological Involvement in Behçet’s Disease: Clinical Characteristics, Diagnosis and Treatment” [Elektronik Sürüm], *Journal of Neurological Sciences (Turkish)*, 23(1), 2006, 3-7.

Makale

Yazar, “Makale Başlığı”, *Dergi Adı*, Cilt (sayı), Yayın Yılı, Sayfa numaraları, Erişim tarihi: Gün Ay Yıl, <http://ağ adresi>

Yıldırım, A., Ekici, K. M. ve Şahım, T., “İşletmelerin Yönetim Sürecinde Sinerjik Yönetim Anlayışının Önemi”, *Bilgi Vadisi*, 1(2), (t.y.), Erişim tarihi: 04 Nisan 2006, <http://www.bilgivadisi.net/idas/index.php>

Veri tabanında Makale ya da Madde

Yazar, “Makale Adı”, *Dergi Adı*, cilt(sayı), Yayın Yılı, Sayfa numaraları, Erişim tarihi: Gün Ay Yıl, Veritabanı Adı, Kayıt/Makale No.

Coşkun, T., Bozoklu, S., Özenç A. ve Özdemir, A., “Effect of Hydrogen Peroxide on Permeability of the Main Pancreatic Ductand Morphology of the Pancreas”, *The American Journal of Surgery*, 176(1), 1998, 53-58. Erişim tarihi: 25 Nisan 2006, Science Direct.

Rapor

Yazar, *Rapor Adı* (Rapor No:), Ay Yıl, Erişim tarihi: Gün Ay Yıl, <http://ağ adresi>

Devlet Planlama Teşkilatı, *e-Dönüşüm Türkiye Projesi Kısa Dönem Eylem Planı: Değerlendirme Raporu* (Rapor No: 2), Temmuz 2004, Erişim tarihi: 02 Nisan 2006, <http://212.175.33.22/kdep/rapor/KDEPHaziran2004.pdf>

Anonim Ağ Sayfası

Kaynağın Adı, (t.y.). Erişim tarihi: Gün Ay Yıl, <http://ağ adresi>

Bilim Etiği ve Bilimde Sahtekârlık, (t.y.), Erişim tarihi: 04 Nisan 2006, <http://www.aek.yildiz.edu.tr/bilim.htm>

Ağ Sitesinden Erişilen Ağ Sayfası

Yazar, *Sayfa Adı*, Yayın Yılı, Erişim tarihi: Gün Ay Yıl, Ağ Sitesi Adı: <http://ağ adresi>

Gordon, C. H., Simmons, P. ve Wynn, G., *What it is, and how to avoid it*, 2001, Erişim tarihi: 04 Nisan 2006, University of British Columbia Ağ Sitesi:

<http://www.zoology.ubc.ca/bpg/Advising/Plagiarism.htm>

Ağ Sitesi

Site ya da Yayınlayan Kuruluş Adı, (Yayın Yılı), Erişim tarihi: Gün Ay Yıl, <http://ağ adresi>

Tema Vakfı, (t.y.), Erişim tarihi: 04 Nisan 2006, <http://www.tema.org.tr>

Yazar, *İleti Konusu* [İleti No], Erişim tarihi (Gün Ay Yıl), Haber/Tartışma Grubu/Forum Adı, <http://ağ adresi>

Işık, E., *Bitki Kütüphanesi* [İleti No: 8], Erişim tarihi (5 Kasım 2003): Kutup-L, <http://listproc.metu.edu.tr.9000/reguser/archives/KUTUPL/kutupl/msg00008.html>

WEB Sitesine Atıfta Bulunma

Bir Web sitesinin tümüne (sitedeki belli bir sayfaya değil) atıfta bulunmak için, sitenin adresini vermek yeterli olacaktır.

Yazılım Sanayicileri Derneği (<http://www.yasad.org.tr>)

Özet

Yazar, “İleti Konusu” [Özet], *Dergi Adı*, Cilt (sayı), Gün Ay Yıl, Sayfa numaraları, Erişim tarihi: Haber/Tartışma Grubu/Forum Adı, <http://ağ adresi>

Irak, M., “Uyku ve Bilgi İşleme Süreçleri” [Özet], *Türk Psikoloji Yazıları*, 1 (1), 1998, 17-30. Erişim tarihi: 08 Ocak 2000. <http://www.psikolog.org.tr/tpy/1/metehan.htm>

Bir Web sitesinde belirli bir sayfa

Türk Psikologlar Derneği Deprem Özel Çalışma Grubu Basın Bildirisi: Deprem Bölgesi Eğitim Öğretim Yılına Hazır Mı? Türk Psikologlar Derneği, Ankara (22 Eylül, 1999), Erişim tarihi: 08 Ocak 2000.

<http://www.psikolog.org.tr/deprem/basinbildiri5.htm>

Elektronik veri tabanları için tarih (CD-ROM'lar için belirtilmez), kaynak (örnek: SSCI, ERIC) ve veri tabanının adı ile diğer ek bilgiler (madde numarası gibi) belirtilmelidir.

Web kaynakları için ise, o veri tabanına giriş sayfasının adresi (URL) verilmelidir. (örnek: <http://www.ebscho.com>).

Saracho, O, N. (1999). A Factoranalysis of preschool children's play strategies and cognitive style. *Educational Psychology*, 19 (2), pp 165. [Erişim tarihi: 08 Ocak 2000 EBSCO (Academic Search Elite), <http://www.ebsco.com>]

EBSCO web sitesi Academic Search Elite, Business Search Elite, ERIC gibi onlarca veri tabanını bünyesinde bulundurmaktadır. Bu nedenle atıfta bulunurken EBSCO web sitesinden alındığı ifadesine ek olarak ilgili veri tabanının adı da (yukarıdaki örnekte Academic Search Elite) belirtilmelidir.

3.2. Güncel Yöntem

Bu yazım yönteminde tüm kaynaklar, soyadı sırasına göre topluca sondaki KAYNAKLAR/KAYNAKÇA kısmında gösterilir. Atıflar metin içerisinde gösterilir. Sayfa altına dipnot yazılmaz. Sayfa altında sadece açıklama dipnotları konulur.

3.2.1. Yazar-Tarih Usulü

Kaynak listesi yazar soyadına göre alfabetik olarak düzenlenir. Kaynağa, metinde yazarın soyadı ve parantez içinde gösterilen yayın tarihi ile birlikte atıf yapılır.

1) Zikredilen yazar(lar) ve tarih(ler) parantez içine alınarak cümlenin sonunda ya da içerisinde uygun yere konur.

Örneğin: Araştırmacılar, iyi bir din eğitimi (Tosun, 1999) ve hizmetleri (Weistand Christodulu, 2000) sunabilmenin önündeki en büyük engelin yeterli kalifiye elemanın olmamasını göstermişlerdir.

2) Parantezin içerisine sadece tarih konabilir.

Örneğin: Taylor, Keller ve Egan (1997) araştırmalarında şu soruyu sormuşlardı... Direkt bir alıntı yapıldığında parantez içine sayfa numarası da konmalıdır.

“.....?” (s. 28).

3)Yazar adı ve tarih bir cümlede birleştirilebilir

Örneğin: 2001’de Palabıyık.....

Bazı durumlar aşağıdaki şekilde özetlenebilir.

Direkt Alıntılar (quotation) 16, 17 ve 18’de verilmiştir.

1)Yıl: Bir paragraf içerisinde, tarih bir kez kullanılmışsa ve bir karışıklığa neden olmuyorsa ikinci kez kullanılmayabilir

Polat (1999) bir anket uygulamıştı

.....Polat’ın sonuçları.....

2) 1 ya da 2 yazar varsa: adları ilk alıntıda ve (Polat ve Erkal, 1999)... Polat ve Erkal (1999) sonrakilerde kullanılmalıdır.

3) 3-5 yazar varsa: İlk alıntıda yazar adlarının hepsi kullanılmalı, sonrakilerde de ilk yazardan sonra “vd.” yazılmalıdır. İlk Alıntı: (Çalışoğlu, Saltuklu, ve Yılar, 2000)

Sonrakiler: (Çalışoğlu vd., 2000)

4) 6 ve daha fazla yazar varsa: ilk yazarı kullanıp “vd.” eklemelidir.

(Yazgan vd., 2001)

5) Organizasyon: İlk alıntıda yazar adı açıkça yazılmalı eğer okuyucu kısaltmayı yakından biliyorsa sonrakilerde kısaltma kullanılmalıdır.

İlk Alıntı: (Devlet: Planlama Teşkilatı, [DPT], 1998)

Sonrakiler: (DPT, 1998)

6) Yazar olmayan bir çalışma ise başlığın birkaç sözcüğü kullanılmalı, makale turnak içinde verilmeli, kitap ve benzerleri italik yazılmalıdır.

(“Mad Cow”, 2001) (*Inside These Doors*, ...)

7) Aynı soyadlı yazarların ilk adlarının baş harfi kullanılmalıdır.

M. Halmatov (2001) ve S. Halmatov (1999)

8) Parantezde 2 ya da daha fazla yazar adı varsa alfabetik sırada sunulur.

Bir çok yazar (Kaya, Keçeci Kurt, Kocaman, ve Yıldırım, 2000; Özgül, 1995; Yazgan vd., 2000).

9) Aynı yazarın 2 ve daha fazla çalışması için yazar adı tekrar edilmez.

(Baştepe, 1982, 1995)

10) Önemli çalışma ilk önce, diğerleri sonra (Erkal, 1995; ayrıca bk. Kılıç, 2000; Ünal, 2001) verilmelidir.

11) Parantez içinde örneklendirmek isteniyorsa (örn.) kullanılır.

Çocukların ruh sağlığının korunmasında ebeveynlerin rolü birçok raporda belirtilmiştir. (örn. Devlet İstatistik Enstitüsü, 2000; Türk Psikoloji Derneği, 2010).

12) Yeniden basılan çalışmalar (Akdemir, 2007/2010)

13) İkincil kaynaklar (kaynakçada sadece ikincil eser belirtilir)

Coievd.'a göre (akt. iç. Greenberg, Domitrovich ve Bumbarger, 2000).

14) Kişisel İletişimle elde edilen bilgiler- Kaynakçaya konmaz.

(K. Polat, kişisel iletişim, Ağustos 28, 2000)

15) Web sitesi: The University of Wisconsin's Writing Center Web site is an excellent source of information on writing (<http://www.wisc.edu/writing/>).

16) Direkt Alıntı Yıldırım (2008)'a göre, “.....” (s. 383).

17) Sayfa numarası olan elektronik kaynaklardan alıntı yaparken paragraf numarası konmalı, uzun metinler içinse bölüm numarası konabilir.

Evrensel müdahaleler “bireysel riskler temelinde tanımlamayacak bütün bir nüfusu ya da genel halkı hedeflemektedir” (Greenberg vd., 2000, Bölüm I, para. 20).

18) 40 ya da daha fazla sözcük varsa, alıntı bittikten sonra nokta konur ve parantez içinde sayfa no konur.

..... Erkal (2001) şu şekilde açıklamaktadır:(ss. 37-38)

3.2.2. Yazar-Tarih-Sayfa Numarası Usulü

Kaynak listesi yazar soyadına göre alfabetik olarak düzenlenir, fakat numaralandırılmaz. Kaynağa, metinde parantez içinde gösterilen yazarın soyadı, yayın tarihi ve sayfa numarası ile birlikte atıf yapılır.

Birden fazla atıf gereği duyulan alıntılarda cümle sonuna alıntı yapılan eserler tarih sırasına göre sıralanır. Bu alıntı sistemi ülkemizde daha yaygındır.

Örnek: Bayladı, “Anadolu tabirinin, yurdumuzun Trakya bölgesi dışında kalan bölümü için kullanıldığını” belirtir (Bayladı 1996: 9),.....

Örnek: ... sözü edilen eserin Mevlânâ'ya ait olduğu konusunda yaygın bir fikir birliği vardır. (Gölpınarlı, 1967:13, Can vediğ. 1986:2, Arpaguş ve diğ. 1987: 47 ve Küçük ve diğ. 1994: 73-74),

Yazar-Tarih-Sayfa Usulüne Örnekler:

Tek yazarlı yayın:

(Baştepe, 2007: 42)

Yayın Tarihi Olmayan Çalışma:

(Kılıç, t.y., s. 2).

Dolaylı Gönderme:

(Aktaran: Erkal, 1997, s. 7).

Bir yazarın aynı yıl içinde yazılmış birden fazla çalışmasına gönderme:

(Kadanalı , 2007a: 42) (Kadanalı, 2007b: 56)

Soyadları Aynı İki Yazara gönderme:

(M. Kurt, 2009, s. 206).

(S. Kurt, 2010, s. 33).

Cümle içinde birden fazla kaynağa atıfta bulunuluyor ise:

(Akdemir, 1997; Yalçın, 2007; Zehir, 2010; Aydın, 2011; Akyüz, 2012).

İki yazarlı yayın:

(Bayraktar ve Taş, 2005: 45)

3-5 yazarlı yayın:

(Demirel, Doğutaş ve Tetik, 2002)

Daha sonraki atıflar:

(Demirel vd, 2002)

Metin içinde ilk atıf dâhil olmak üzere (üçten fazla yazarlı):

(Demirel vd, 2002)

Kur'ân-ı Kerîm ayetleri:

Sûre numarası. Sûre adı: ayet numarası

(7. A'râf: 19)

Hadis Kitabından Hadislere atıf:

(Ebû Dâvûd, 1918: Tefsîr, 8)

Kurum yayınları:

Metin içinde ilk gönderme: (*Türk Dil Kurumu [TDK], 1981: 19*).

İkinci ve sonraki göndermeler: (*TDK, 1981: 26*).

Şekil ve tablolara yapılacak göndermeler: Şekil ve tablolara yapılacak göndermelerde, gönderilen şekil veya tablolar, aynı ya da daha sonraki sayfalarda yer alıyorsa, gönderme aşağıdaki örneklerden birine uygun olarak yapılmalıdır:

Örnek:

- bu konuda DİE istatistik verileri kullanılmıştır (Şekil 2.7).
- seçim sonuçlarına ait istatistiki bilgiler (Şekil 2.7), ilgili birimlere iletilmiştir.
- seçim sonuçları istatistik olarak Şekil 2.7’de gösterilmiştir.
- veriler istatistiksel olarak değerlendirilmiştir (Tablo 4.3).
- Değerlendirme sonuçları Tablo 4.3’de gösterilmiştir.
- değerlendirme sonuçlarına göre (Tablo 4.3), kontrol grubu.

Daha önceki sayfalarda yer alan ve daha önce değinilmiş şekil ve tablolara yeniden gönderme yapılıyorsa, gönderme parantez içinde ve “bakınız” anlamına gelen “bk.” kısaltması kullanılarak yapılmalıdır:

Örnek:

- (bk. Şekil 1.3.)
- (bk. Tablo 2.2.)

3.2.3. Güncel Yöntemde Kaynakça Listesinin Oluşturulması

Güncel yöntemde kaynakça oluşturulurken metin içinde gönderme yapılmış/anılmış her eser kaynakçada belirtilmelidir. Ancak görüşme metinleri, e-mailler tartışma gruplarında oluşan mesajlar, okuyucunun ulaşamayacağı her türlü belge ve bilgi kaynakçada gösterilmemelidir.

Eserler yazar soyadına göre alfabetik olarak sıralanmalıdır. **Kitap/dergi vb. eser adları italik, makale, ansiklopedi maddesi, kitap içinde bölüm vb. tırnak içinde yazılmalıdır.**

3.2.4. Güncel Yöntem Örnekleri

Kitap

Tek Yazarlı

Yazar. (Yayın Yılı). *Kitap Adı*. Yayın yeri: Yayınevi.

Polat, K. (2007). *Katolik Hıristiyanlık'ta Azizlik ve Azizler*, Ankara, Salkım Söğüt

Yayınları.

Çok yazarlı

Beck, C. A. J., Sales, B. D., Walter, M. D. ve Heynes, A. P. (2002). *Managing Diversity in the Classroom*. Washington D.C: New Age Printing.

Editörlü Kitap İçinde Bölüm ya da Makale

Yazar (Yayın Yılı). “Yayın adı”. Editör (Haz./Ed.). *Kitap adı* (s. sayfa numaraları).

Yayın yeri: Yayınevi.

Türer, O. (2005). “Osmanlı Toplumunda Tasavvuf ve Sufiler”. Ahmet Yaşar Ocak (Ed.). *Osmanlı Anadolu’sunda Tarikatların Genel Dağılımı* (ss. 207-246). Ankara: T.T.K. Yayınları.

Kurum Yayınları

Kurum Adı. (Yayın Yılı). *Yayın adı*. Yayın yeri: Yayınevi.

TÜBİTAK. (2002). 21. *Yüzyılda Bilimsel Yayıncılık: Hedefler ve Yaklaşımlar*. Ankara: TÜBİTAK.

Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe Sözlük* (10. bs.). Ankara: Türk Dil Kurumu.

Çeviri kitaplar

Yazar. (Yayın Yılı). *Kitap adı*. (Çev. Adı Soyadı). Yayın yeri: Yayınevi. (Kaynak Yapıtın Yayın Yılı).

Hellman, H. (2001). *Büyük Çekişmeler: Bilim Tarihinden Seçilmiş On Tartışma*. (Çev. Füsün Baytok). Ankara: Tübitak. (1972).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DİĞER HUSUSLAR

4.1. Tablo ve Şekiller

4.1.1. Hazırlama

Hazırlanacak şekiller (grafik, diyagram, fotoğraf vb.) yazı ile anlatımda güçlük çekilen, yapılan işi, anlatılmaya çalışılan düşünceyi veya elde edilen verileri daha etkili olarak aktarabilecek nitelikte olmalı, gereksiz şekillerden kaçınılmalıdır.

Tez sayfası üzerine yapıştırılacak fotoğraflar, tez sayfaları arasında olabilecek kabarıklık önlemek amacı ile ince fotoğraf kâğıdı üzerine basılmalıdır. Bunlar için yüksek kaliteli bilgisayar çıktısı veya renkli fotokopi tercih edilmelidir.

4.1. 2. Tablo ve Şekillerin Yerleştirilmesi

Şekiller, tez metni içerisinde, ilk değinildikleri sayfada ya da hemen sonraki sayfada yer almalıdır. Birbirleri ile ilgili çok sayıda tablo veya şekil aynı sayfa üzerinde yer alabilir. Tablo ve şekiller ile açıklamaları sayfa kenarında bırakılması gereken boşluklara taşmayacak şekilde yerleştirilmelidir.

Taşma durumunda olanlar ya küçültülmeli ya da “Ekler Bölümü”nde sunulmalıdır.

Bir şekilde birden fazla öge bulunabilir. Bu durumda, her bir öge sırayla A, B, C, D, ... şeklinde simgelenerek tümüne tek bir şekil numarası verilir. Açıklamalarda her bir öge ayrı ayrı tanımlanmalıdır:

Tablo başlığı ve açıklamaları tablonun üstüne yazılmalı, metin alanı satır başından başlatılmalıdır. Tablo açıklamalarının yazımında da “blok” sistemi korunmalı; açıklamaların bir satırdan daha uzun olması halinde, ikinci ve diğer satırlar, açıklamanın satır başı hizasından başlamalıdır. Tablo ve şekil altı açıklamalarının sonuna nokta konulmalıdır.

Şekil başlığı ve açıklamaları şeklin altında yer almalı ve metin bloğu sol ve sağ kenarları arasında ortalanmalıdır.

Bireylerin kimliğini belli edecek tarzda fotoğraf konulmamalıdır. Konulacaksa fotoğrafı çekilen kişiden izin alındığına ilişkin açıklama bulunmalıdır.

Şekillerin sayfa içine yerleştirilmesinde, sayfa kenarlarında bırakılması gereken boşluklara kesinlikle taşılmamalıdır. Bu boşluklara taşacak şekiller ya küçültülmeli ya da “Ekler Bölümü”nde sunulmalıdır.

Katlanmış şekil veya tablolar tez metni içerisinde değil “Ekler Bölümü”nde verilmelidir.

Bir sayfadan daha büyük olan tablolar, tez metni içinde bulunmak zorunda ise bir sayfa boyutunda (uygun bir yerden) bölünmelidir. Tablonun devamı bir sonraki sayfada aynı

tablo numarası ile ve aynı başlıkla verilmeli ancak tablo numarasından sonra parantez içinde “Devam” ibaresi yazılmalıdır. Metinde geçen formüller ayrı paragraf halinde yazılmalı, önce ve sonra gelen paragraflarla arasında bir satır boşluk bırakılmalıdır.

4. 1. 3. Numaralandırma

Tüm tablo, şekil ve formüllerin numaralandırılmasında sadece rakamlar kullanılmalıdır. Bunlar, her bölüm içinde kendi aralarında, birbirlerinden bağımsız olarak ayrı ayrı numaralandırılmalıdır.

Birinci Bölüm’ün tablo ve şekilleri:

Tablo 1.1.

Şekil 1.1.

İkinci Bölüm’ün tablo ve şekilleri:

Tablo 2.1.

Şekil 2.1.

4. 1. 4. Açıklamalar

Tablo ve şekil açıklamaları olabildiğince kısa ve öz yazılmalıdır. Tüm açıklamaların yazımında 1.5 tam satır aralığı kullanılmalıdır. Tablo veya şekil ile (açıklamaları dâhil) alt ve üst metin arasında bir satır boşluk bırakılmalıdır.

Tablo açıklamaları, tablonun üstüne yazılmalı ve Tablo açıklamasının son satırı ile tablonun üst kenarı arasında bir satır boşluk bırakılmalıdır.

Şekil açıklamaları ise, şeklin altına yazılmalı ve şekil altı açıklaması ile şeklin alt kenarı arasında bir satır boşluk bırakılmalıdır.

4.2. Tez İçeriğinin Düzenlenmesi

Tezler aşağıdaki bölümlerden oluşur.

- Ön sayfalar/Özel sayfalar
- Tez metni
- Kaynaklar dizini
- Ekler

Her bölüme ilişkin sayfa düzeni örnekleri bu kılavuzun sonunda ayrı ekler şeklinde verilmiştir.

4. 2. 1. Ön Sayfalar / Özel Sayfalar

Dış Kapak (Bk. **Ek 1**)

Dış Kapak Pencere Sayfası (Bk. **Ek 2**)

İç Kapak (Bk. **Ek 3**)

Tez Bildirim Sayfası (Bk. **Ek 4**)

Tez Kabul Sayfası (Bk. **Ek 5**)

İçindekiler (Bk. **Ek 6a** ve **6b**)

Özet (Bk. **Ek 7**)

Abstract (Bk. **Ek 7**)

Ön söz ve/veya Teşekkür (Bk. **Ek 8**)

Kısaltmalar ve Simgeler Dizini (Bk. **Ek 9**)

Tablolar Dizini (Bk. **Ek 10**)

Şekiller Dizini (Bk. **Ek 11**)

4. 2. 2. Tez Kapağı ve Diğer Sayfalar

Tezin başlığının mümkün mertebe kısa ve öz olmasına, konusunu ve muhtevasını en iyi şekilde yansıtmaya önem verilmelidir.

4. 2. 3. Dış Kapak

Dış kapak için Enstitü'den temin edilebilen pencereli hazır kapaklar kullanılmalıdır (**Ek 1**).

4. 2. 4. Dış Kapak Pencere Sayfası

Kapağın pencere kısmına denk gelecek şekilde ve kapağın düşey orta çizgisi ortalanarak; tezin başlığı, tezi hazırlayanın adı soyadı, tezin türü, Anabilim Dalı, danışmanın unvanı, adı soyadı, tezin kabul edildiği yıl ve “Her hakkı saklıdır” ibaresinin yazılı olduğu bir sayfa dış kapaktan sonra konulmalıdır (**Ek 2**).

4. 2. 5. İç Kapak Sayfası

(**Ek 3**)`de verilen şablona göre kapağın üst kenarından yaklaşık 3 cm aşağıdan başlayarak Enstitünün ismi ve ilgili Anabilim Dalı 10 punto büyük harfle, 1,5 tam aralıkla yazılır.

Tezi hazırlayanın adı ve soyadı, kısaltma kullanılmaksızın, açık olarak, 12 punto harflerle, ismin ilk harfleri büyük, soyadı bütünüyle büyük olarak; Enstitü ismi ve ilgili Anabilim Dalından sonra 4 cm ara vererek, tek satır halinde ve kapağın düşey orta çizgisine göre ortalanarak yazılmalıdır.

Tezin adı (başlığı), 14 punto büyük harflerle ve koyu olarak, kapağın üst kenarından yaklaşık 12 cm aşağıdan başlayarak ve kapağın düşey orta çizgisine göre ortalanarak yazılmalıdır. Tezin adınının (başlığının) bir satırdan daha uzun olması halinde, satırlar arasında 1,5 tam aralık boşluk bırakılmalıdır.

Tez adının yaklaşık 4 cm altında, tezin türü (10 punto büyük harflerle), doktora ise “DOKTORA TEZİ”, yüksek lisans ise “YÜKSEK LİSANS TEZİ” olarak yazılmalıdır. “Tez

Yöneticisi” ibaresi ve yöneticinin ismi, alt kenarın yaklaşık 7 cm yukarısında ve (Ek 3)’deki gibi düzenlenmelidir.

Tezin sunulduğu şehir adı ve yıl da, (Ek 3)’e uygun olarak yazılmalı, şehir ve yıl arasına (-) işareti konularak, kapağın alt kenarından yaklaşık 3 cm yukarısına ve yine kapağın orta çizgisine göre ortalanarak, düşey olarak yazılacaktır.

4. 2. 6. Tez Bildirim Sayfası

Yazar tarafından hazırlanan tezin tamamen kendi çalışması olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğini taahhüt ederek, tezin kağıt ve elektronik kopyalarının Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde belirtilen koşullarda saklanmasına izin verildiğinin beyan edildiği belirtilecektir (Ek 4).

4. 2.7. Tez Kabul Sayfası

Tez savunmasından sonra tez danışmanı ve jüri üyelerinin tezi kabul ettiklerini ve tezin Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından onaylandığını gösteren sayfadır (Ek 5). Bu sayfada tez danışmanı ve jüri üyelerinin unvan, ad ve soyadları ile imzaları bulunur.

4. 2. 8. İçindekiler

İçindekiler dizini, Ek 6’daki veya Ek 6b’deki örneğe uygun olarak hazırlanmalıdır. Tez metninde yer alan bütün bölüm ve alt bölüm başlıkları, kaynaklar da dahil (ve varsa ekler) özgeçmiş kadar içindekiler dizininde eksiksiz olarak verilmelidir. Tezde kullanılan her başlık içindekiler dizininde hiç bir değişiklik olmaksızın aynen verilmelidir.

4. 2. 9. Özet ve Abstract

Tezin özeti ve İngilizce çevirisi içindekiler sayfasından hemen sonra yer almalıdır.

Özet/Abstract’ta tez çalışmasının amacı, kapsamı, kullanılan yöntem /yöntemler ve varılan sonuç/sonuçlar açık ve öz olarak belirtilmelidir. Ancak, “Amaç”, “Yöntem”, “Sonuç” gibi alt başlıklar kullanılmamalıdır **Özet/Abstract içeriği bir sayfayı aşmamalıdır.** İngilizce Özet/Abstract sayfasının içeriği ve sayfa düzeni tümüyle özet sayfasının aynı olmalıdır. Gerktiği durumlarda Özet/Abstract içeriğinin yazımında bir derece küçük punto kullanılabilir. (Ek 7a, Ek 7b)

Özet ve Abstract sayfasında metnin sonunda bir satır boşluk bırakıldıktan sonra koyu punto ile Anahtar sözcükler başlığı açılmalı ve aynı satırda devam edilerek tezle ilgili en fazla beş anahtar sözcük alfabetik sıra ile yazılmalıdır.

Anahtar sözcüklerden sonra, eğer varsa, tezin yapımında desteği olan kuruluşların adları ve proje numaraları bulunmalıdır.

Giriş metnine kadar olan tez ön sayfaları Türkçe özet sayfasından başlanarak “i, ii, iii, ...” şeklinde Romen rakamları ile numaralandırılmalıdır.

4.2.10. Ön söz (ve/veya Teşekkür)

Bu kısımda tez metni içinde yazılması halinde anlatım bütünlüğünü bozacağı varsayılan, yalnız tezi hazırlayan tarafından sunulmak istenen çalışma ile ilgili ek bilgilerden, çalışmayı kısıtlayıcı ve/veya olumlu etkenlerden bahsedilir. Çalışmada izlenen metodlar, yaklaşım biçimleri, inceleme ve araştırma safhasında elde edilen bulguların teze yansıtış biçimi anlatılır. Ön sözün son kısmında, tez çalışmasında ve tezin hazırlanmasında doğrudan katkısı bulunan kişilerle, doğrudan ilgili olmadığı halde katkıda bulunmuş kişi ve kuruluşlara teşekkür edilebilir. (Ek 8)

4.2.11. Dizinler

Kısaltmalar ve simgeler dizini Ek 9'daki, şekiller dizini Ek 11'deki örneğe uygun olarak hazırlanmalıdır. Örnekteki yazım kuralları, büyük/küçük harf ilişkileri, sayfa düzenine dikkat edilerek aynı kurallar çerçevesinde bu dizinler oluşturulmalıdır.

Tablolar, çizelgeler, fotoğraf vb. dizinler Ek 10, Ek 11'deki formata uygun olarak hazırlanmalıdır. Örnekteki sayfa düzeni, yazım kurallarına dikkat edilerek bu dizin oluşturulmalıdır. İlk sayfada hangi dizin verilecekse örnek: tablolar için dizin hazırlanacaksa “TABLOLAR DİZİNİ” başlığı olmalı, eğer dizin bir sayfadan uzun ise ikinci ve diğer sayfalara başlık yazılmamalıdır. Diğer dizinlerde bu şekilde hazırlanmalıdır.

4. 3. Tez Ana Bölümleri

Giriş Bölümü: Tezin ilk bölümü “GİRİŞ“ başlığı altında yazılmalı, konuyu hazırlayıcı genel bilgiler bu kısımda verilmelidir.

Tez konusunun niteliğine, yapılan araştırmanın ayrıntısına ve tezin hacmine göre; tez metni, ikinci, üçüncü ve dördüncü dereceden bölüm ve alt bölümlere ayrılır. Bunların her biri için uygun bir başlık ve numaralama sistemi kullanılır.

Asıl Metin: Tezin GİRİŞ ile SONUÇ bölümleri arasındaki bölümlerin tümü Asıl Metin olarak tanımlanır; ancak “ASIL METİN” diye bir başlık kullanılmaz.

Sonuç: Bu bölümde tez çalışmasından elde edilen genel sonuçlar, olabildiğince kısa ve anlaşılır bir biçimde yazılmalıdır.

Orjinal Metin: Tez çalışmasının dayandığı kaynak metin/metinlerdir. Çalışmanın orjinallliği ve bilimselliği için mutlaka verilmelidir. Asıl metin olabileceği gibi, yeniden

kurulan yahut örnek metin de olabilir. Daha çok Dil ve Eski Edebiyat ile ilgili çalışmalarda yer alır.

Tez çalışmasının niteliğine bağlı olarak tezin ana bölümleri “Giriş”, “Kavramsal Çerçeve/Kuramsal Temeller”, “Yöntem”, “Bulgular ve Yorum”, “Sonuç, Tartışma ve Öneriler” gibi başlıklar altında düzenlenebilir. Alan, çalışma konusu vb. durumlara göre Tez Ana Bölümleri farklı şekillerde tasnif edilebilir.

4.3.1. Giriş:

“Problem Durumu”, “Araştırmanın Amacı”, “Araştırmanın Önemi”, “Araştırmanın Sınırlılıkları”, “Varsayımlar”, “Tanımlar”, “Kısaltmalar” gibi alt başlıklar oluşturularak giriş kısmı düzenlenebilir.

4. 3. 2. Kavramsal Çerçeve/Kuramsal Temeller

Bu çerçevede araştırma konusuyla ilgili kuramsal açıklamalar ve incelenen konuyla ilgili daha önce yapılmış araştırmalar genelden özele doğru gidilerek sistematik bir biçimde verilir.

4. 3. 3. Yöntem

Yöntem, temel problemler ve alt problemler doğrultusunda araştırma kapsamına alınan evren ve örneklemin tanıtıldığı, temel ve alt problemlerde ele alınan değişkenlere uygun verilerin toplanma biçimi ile alt problemlere ya da denencelere cevap olabilecek istatistiksel bulgular için uygulanacak analiz tekniklerinin açıklandığı bölümdür. Bu bölüm, “araştırma modeli”, “evren ve örneklem”, “veri toplama teknikleri” ve “verilerin analizi” gibi alt başlıklar kullanılarak oluşturulabilir.

4. 3. 4. Bulgular ve Yorum

Araştırmanın amaçları doğrultusunda toplanan verilerin işlenmesinden sonra problemin çözümüne ışık tutacak biçimde kullanıma hazır hâle getirilen veriler bulgular bölümünde yer alır. Bulgular bölümünde, araştırmada belirlenen her amaç ya da hipotez, bölüm içerisinde ayrı bir alt başlık olarak ele alınmalıdır. Bulgular, önce elde edildiği şekli ile olduğu gibi sunulmalı, yoruma yer verilmemelidir. Yorum ayrı paragraf hâlinde sunulmalıdır. Hipotezin niçin reddedildiği ya da doğrulandığı, sonuçların başka araştırmaların sonuçlarıyla örtüşüp örtüşmediği nedenleriyle ortaya konulmalıdır. Bulguların sunumunda araştırmacının beklentileri ve subjektif yargıları değil, problemin çözümü için bulunan sonuçlar ön planda tutulmalıdır. “Bulgular ve Yorum” bölümü, araştırma bulgularının uzun bir şekilde

tartışılmasının gerekli görüldüğü durumlarda “Bulgular, Yorum ve Tartışma” olarak düzenlenebilir.

4. 3. 5. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Çalışmanın bu bölümünde araştırma problemi, yöntemi, her bir sonucun yorumu, çalışmanın sınırlılıkları ve bulguların ileriye dönük uygulamaları konusunda kısa bir özet yer alır. Araştırmanın, varsa benzer konuda yapılan çalışmalarla karşılaştırılması yapılarak yapılan çalışmalarla uygunluğu tartışılır ve gerekli yorumlar yapılır. Bu kısımda önemli olan araştırmayla ilgili en önemli istatistiksel sonuçların belirlenip yorumlanmasıdır.

Bulgular bir önceki bölümde tartışılmışsa, bölüm ismi “Sonuç ve Öneriler” şeklinde düzenlenmelidir.

4. 4. Tezin Son Bölümü

Araştırmanın ana bölümünü tamamlayıcı bir özelliğe sahip olan bu bölüm, kaynakça ve ekler olmak üzere iki alt bölüm halinde düzenlenmelidir.

4. 4. 1. Kaynakça (Bibliyografya)

Kaynakça başlığı tümüyle büyük harflerle, sayfanın sol kenar boşluğundan başlayarak yazılmalı ve başlıktan sonra bir aralık boşluk bırakılmalıdır. Tez içerisinde kullanılan kaynaklar, **yazar soyadına göre dizin** hazırlanarak, sayfanın sol kenar boşluğu hizasından başlanarak yazılmalıdır.

Aynı yazar/yazarların farklı yıllardaki yayınları verilirken çalışmada dipnotsuz kaynak gösterme esas alınmışsa, yazarın yayınları kronolojik olarak verilir. Dipnotlu kaynak gösterme sistemi esas alınmışsa, eserler alfabetik sıraya göre yerleştirilir.

Dizin: Tez çalışması için gerek görüldüğü takdirde, kişi, yer yahut eser adlarını belirten veya tümünü içeren bir dizin hazırlanabilir. Alfabetik bir düzen içinde, kişi adlarında soyadı esas alınarak verilmeli, sayfa rakamları virgülle ayrılmalıdır.

4. 4. 2. Ekler

Tez metni içinde yer almaları halinde konuyu dağıtıcı ve okumada sürekliliği engelleyici nitelikteki ve dipnot olarak verilemeyecek kadar uzun olan açıklamalar, bir formülün çıkarılışı, ham tablolar, örnek hesaplamalar, resimler, levhalar, belgeler vb. bu kısımda verilmelidir.

Ekler kısmında yer alacak her bir açıklama için uygun bir başlık seçilmeli ve bunlar sunuş sırasına göre **Ek 1, Ek 2, Ek 3,**... şeklinde, her biri ayrı bir sayfadan başlayacak şekilde sunulmalıdır. Ekler bölümünün sayfa numaraları, kaynaklar bölümünün bitişi izleyen sayfa numarası ile devam etmelidir. İçindekiler dizininde de EKLER başlığı yer almalıdır.

4. 4. 3. Özgeçmiş

Tez hazırlayan yüksek lisans ve doktora öğrencisi, ÖZGEÇMİŞ başlığı altında kısa özgeçmişini üçüncü şahıs ağzından **Ek 12`** de verilen örneğe uygun olarak hazırlamalı ve tezin en son sayfasında yer vermelidir.

Ek 1. Doktora ve Yüksek Lisans Tez Kapakları

Her hakkı saklıdır.

Ek 2. Dış Kapak Pencere Sayfası

↑ 19 cm

Ek 3. İç kapak

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

..... **ANABİLİM DALI**

Ad SOYAD

TEZ BAŞLIĞI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ YÖNETİCİSİ
Doç. Dr.

AĞRI-2017

Ek 4. Tez Bildirim Sayfası

TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum “.....” adlı tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kağıt ve elektronik kopyalarının Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

Δ Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

[Tarih ve İmza]
[Öğrencinin Adı Soyadı]

Ek 5. Tez Kabul Tutanağı

T.C.
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ KABUL VE ONAY TUTANAĞI
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

.....danışmanlığında, tarafından
hazırlanan bu çalışma/...../..... tarihinde aşağıdaki jüri tarafından.
..... Anabilim Dalı'nda..... tezi olarak
kabul edilmiştir.

Başkan : **İmza:**

Jüri Üyesi : **İmza:**

Jüri Üyesi : **İmza:**

Jüri Üyesi : **İmza:**

Jüri Üyesi : **İmza:**

Yukarıdaki imzalar adı geçen öğretim üyelerine ait olup;

Enstitü Yönetim Kurulunun .../.../201.. tarih ve /..... nolu kararı ile
onaylanmıştır.

...../...../.....

Doç. Dr. Alperen KAYSERİLİ
Enstitü Müdürü

Ek 6a. İçindekiler Sayfası rneği ve Başlıklandırma

TEZ KABUL VE ONAY TUTANAğI

TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

ÖZET

ABSTRACT

ÖN SÖZ

TABLolar DİZİNİ

şEKİLLER DİZİNİ

GRAFİKLER DİZİNİ

KISALTMALAR DİZİNİ

1. Giriş

1.1. Problem

1.1.1. Alt başlık 1

1.2. Amaç

1.3. nem

1.4. Varsayımlar

1.5. Sınırlılıklar

1.6. Tanımlar

2. Kavramsal ereve ve İlgili Araştırmalar

2.1. Kavramsal ereve

2.1.1. Alt başlık 1

2.1.2. Alt başlık 2

2.2. İlgili Araştırmalar

3. Yöntem

3.1. Araştırmanın Modeli

3.2. Evren ve rneklem

3.3. Verilerin Toplanması

3.4. Verilerin Analizi

4. Bulgular ve Yorum

5. Sonuç, Tartışma ve neriler

KAYNAKLAR/KAYNAKÇA

EKLER

ZGEMİş

Ek 6b. Başlıkların Yazımı

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE’DE BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN TARİHSEL GELİŞİMİ VE GENEL ÖZELLİKLERİ

1.1. BANKACILIĞIN TANIMI VE TEMEL FONKSİYONLARI

Ekonomide para ve kredi politikasının önemli elemanlarından biri olan bankalar, her ülkenin ekonomik yapısı ve ihtiyaçları paralelinde yasalarla denetim altına alınmıştır. Yerine getirdikleri fonksiyonlar açısından ülke kalkınmasında oynadıkları rol, bankaları ulusal ve uluslararası seviyede kendine özgü mali kuruluşlar haline getirmiştir.

1.1.1. Banka ve Bankacılık Kavramları

Banka kelimesinin köken itibariyle İtalyanca “banco” kelimesinden geldiği sanılmaktadır. Tarihteki ilk bankerlerden olan Lombardiyalı tüccarlar pazar yerlerine kurdukları tezgâhlar (banco) vasıtasıyla bankacılık işlemlerini yürütmüşlerdi. İşte, en kabul gören şekli ile banka kelimesinin masa, sıra veya tezgâh anlamına gelen İtalyanca “banco” kelimesinden geldiği sanılmaktadır.³ Ayrıca, 12. y.y.’da Roma-Cermen imparatorluğu idaresi altındaki Venedik şehrinin, piyasaya çıkardığı zorunlu borçlanma tahvillerine, “kamu borcu senetleri” anlamında İtalyanca “monti” veya Almanca “banck” kelimelerinden türetilmiş olan “banchi” denmekteydi ve banka kelimesinin kökeninin buradan geldiği şeklinde de görüşler bulunmaktadır.⁴

Günümüzde çok çeşitli alanlarda faaliyet gösterebilen bankanın tüm özelliklerini kapsayan bir tanımını vermek oldukça zordur. Uluslararası alanda ve bankacılıkla ilgili mevzuatımızda da verilmiş tam bir banka tanımı yoktur. Ayrıca kendine öz tarihsel gelişim evrimi içerisinde de bankacılık faaliyetlerinin giderek farklı görünümler aldığını ve karmaşık bir yapı kazandığını söyleyebiliriz.

³İlker Parasız, *Modern Bankacılık Teori ve Uygulama*, İstanbul 2000, s. 5.

⁴Tezer Öçal, Ömer Faruk Çolak, Selahattin Togay, Kadir Esen, *Para Banka, Teori ve Politika*, Gazi Kitabevi, Ankara 1997, s. 34.

ÖZET
DOKTORA TEZİ
YOLSUZLUKLAR VE MAKROEKONOMİK ETKİLERİ
Ssssss BBBB

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Hhhh AAAAAA

2004, 350 sayfa+ roma rakamını

Jüri: Yrd. Doç. Dr. Hhhhh AAAAAA

Prof. Dr. Mmmmm YYYYYY

Doç. Dr. Hhhhh ÖOOO

Yrd. Doç. Dr.

Yrd. Doç. Dr.

Bu tezin amacı, yolsuzlukların çeşitli makroekonomik etkilerini tahmin etmektir. Bu amaçla çalışmada yolsuzluk olgusu ve tarihsel süreç kısaca özetlenerek, yolsuzlukların çeşitli iktisadi ve sosyal nedenleri ile çeşitli makroekonomik etkileri ile ilgili tartışmalara yer verilmektedir. Uygulama bölümünde ise 1990-2000 dönemi için 59 ülkeyi kapsayan çok ülkeli regresyon tahmini yapılmış ve elde edilen sonuçlar ışığında Türkiye ile çeşitli ülkeler kıyaslanmıştır.

Tahmin sonuçlarına göre yolsuzluklar iktisadi büyümeyi, yatırımları ve ülkelerdeki politik istikrarı azaltmaktadır. Bununla birlikte yolsuzlukların beşeri sermaye üzerinde olumsuz etkileri olduğuna dair bir sonuca ulaşılamamıştır. Çalışmadan elde edilen diğer sonuçlara göre nüfus artış oranının, beşeri sermayenin ve yatırımların artması büyümeyi olumlu olarak etkilemektedir. Buna karşılık, ülkelerdeki politik istikrarın, dışa açıklığın ve demokratikleşmenin artmasının büyüme üzerinde olumlu etkide bulunduğu dair herhangi bir bulguya ulaşılamamıştır.

Anahtar Sözcükler: Yolsuzluk, İktisadi Büyüme, Kamu Kesimi

Ek 7b. İngilizce Özet/Abstract Sayfası

ABSTRACT

Ph. D. DISSERTATION

MACROECONOMIC EFFECTS OF CORRUPTION

Ssssss BBBBBBB

Advisor: Assistant Professor Hhhhh AAAA

2004, Page: 350+roman numeral

Jury: Assistant Professor Hhhhhh AAAAA

Prof.Dr. Mmmmm YYYYYY

Assoc.Prof.Dr.

Assist. Prof.

Assist. Prof.

The purpose of this thesis is to estimate some macroeconomic effects of corruption. For this reason, some debate about economic and social causes and consequences of corruption are examined by summarizing corruption-phenomenon and its historical process. In the last section, a cross-country regression is applied for 59 countries for 1990-2000 period, and the results obtained for Turkey and some other countries are compared.

According to the regression results, corruption decreases the economic growth, domestic investment and political stability. There have not been obtained the effects of corruption on human capital, however.

According to the other results of this study; the population growth, human capital, and investment rate have positive effects on the growth rate of economy. On the contrary, the results suggest that political stability, openness to trade, and degree of democracy of countries have not positive effects on the growth rate.

Key Words: Corruption, Economic Growth, Public Sector

Ek 8. Ön söz (ve/veya Teşekkür)

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın konusunu, çağımızın alanında en yetkin eserlerini üretmiş olan Jo000 Raaaa'ın, siyasal liberalizmi yeniden inşası oluşturmaktadır. John Rawls, “*Adalet Teorisi*” adlı eserinde modern dünyadaki “çoğulculuk gerçeğini” vurgulamadığı kaygısını taşımıştır. Bu yüzden *Siyasal Liberalizm* adlı eserinde, “çoğulculuk gerçeğini” daha özel bir bakış ve yöntemle ele almıştır. Kendi sistematığı içerisinde “yetersiz gördüğü” bir konuyu aşmak, daha yetkin hale getirmek için gösterdiği felsefi çaba “liberal anlayışa” yeni bir boyut kazandırmıştır. Tezimiz liberal anlayışa getirilen felsefi boyutla alakalı olmakla birlikte, düşünürün görüşlerini tam aktarmak için “bütüncül” yaklaşım esas alınmıştır.

Çalışmama bilgi ve tecrübeleriyle değerli katkılarda bulunan danışman hocam sayın Prof. Dr. Mmmmm Aaaaaa'ya, şahsıma kıymetli vakitlerini ayırarak çalışmama önerilerde bulunan hocam Doç. Dr. Nnnnnnn Caaa'a ve desteklerini esirgemeyen bölüm hocalarıma teşekkürlerimi arz ederim.

Ağrı-2017

Ad Soyad

Ek 9. Kısaltmalar ve Simgeler Dizini

KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ

A.MKT. MHM	: Sadâret Mektûbî Kalemi Mühimme Kalemi
BEO	: Bâb-1 Âlî Evrak Odası
Bk.	: Bakınız
BOA	: Başbakanlık Osmanlı Arşivi
C.	:cilt
DH. EUM.THR	: Dâhiliyye Tahrirat Kalemi
DH. MKT	: Dâhiliyye Mektubî
DH. UMVM	: Dâhiliyye Umûr-ı Mahalliye ve Vilâyât Müdürlüğü
H.	: Hicri
İ. DH	: İrade Dâhiliyye
İ. MF	: İrade Maârif
İ. TNF	: İrade Ticaret ve Nafia
M.	: Miladî
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MF. MKT	: MaârifMektubî
MKT	: Mekâtib-i Hususiyye Talimatnamesi
MNİ	:Maârif-i Umûmiyye Nezâret-i Celilesi İdaresinde Bulunan Mekâtib-i İbtidâiyye, Rüşdiyye, İdâdiyye, Âliyye ile Mekâtib-i Husûsiyye ve Ecnebiyenin ve Dersâadet'teTahrîri İcra Kılınan ve Taşrada Mevcut Bulunan Kütübhanelerin İstatistiği
MUN	: Maârif-i Umûmiyye Nizamnâmesi
MV	: Meclis-i Vükelâ
R.	: Rumi
s.	: Sayfa
S.V.	: Sâlnâme-i Vilayet
ŞD. HU	: Şura-yı Devlet Heyet-i Umûmiyye
ŞD	: Şura-yı Devlet
TİKM	: Tedrisat-ı İbtidâiyye Kanunu Muvakkati
Y. MTV	: YıldızMütenevvî Maruzat

Ek 10. Tablolar Dizini

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1.1. Bilgi Türleri, Üretimi ve Yatırım Biçimleri	10
Tablo 1.2. Sanayi Toplumunu ile Bilgi Toplumunun Karşılaştırılması	27
Tablo 2.1. Gelir Grubuna Göre Bilgi Teknolojilerinin Dağılımı.....	56
Tablo 2.2. Farklı Gelir Grubuna Dahil Ülkelerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Sahipliği.....	57
Tablo 3.1. 2002–2004 Yılları Sanayi ve Hizmet Sektörlerinde Teknolojik Yenilikler.....	62
Tablo 3.2. Sanayi ve Hizmet Sektörlerinde Yapılan Teknolojik Yenilik Türleri.....	65
Tablo 3.3. Sanayi ve Hizmet Sektörlerinde Büyüklük Grubuna Göre Teknolojik Yenilik Yapma Oranı.....	63
Tablo 3.4. Economist Intelligence Unit Raporuna Göre Ülkelerin Mevcutve Tahmini İnovasyon İndeksleri.....	64
Tablo 3.5. Küresel Teknoloji İndeksine Göre Bilgiye Dayalı İşler Göstergeleri.....	70
Tablo 3.6. Küresel Teknoloji İndeksine Göre Küreselleşme Göstergeleri.....	71
Tablo 3.7. Küresel Teknoloji İndeksine Göre Ekonomik Dinamizm ve Rekabet Göstergeleri	72

Ek 11. Şekiller Dizini

ŞEKİLLER DİZİNİ

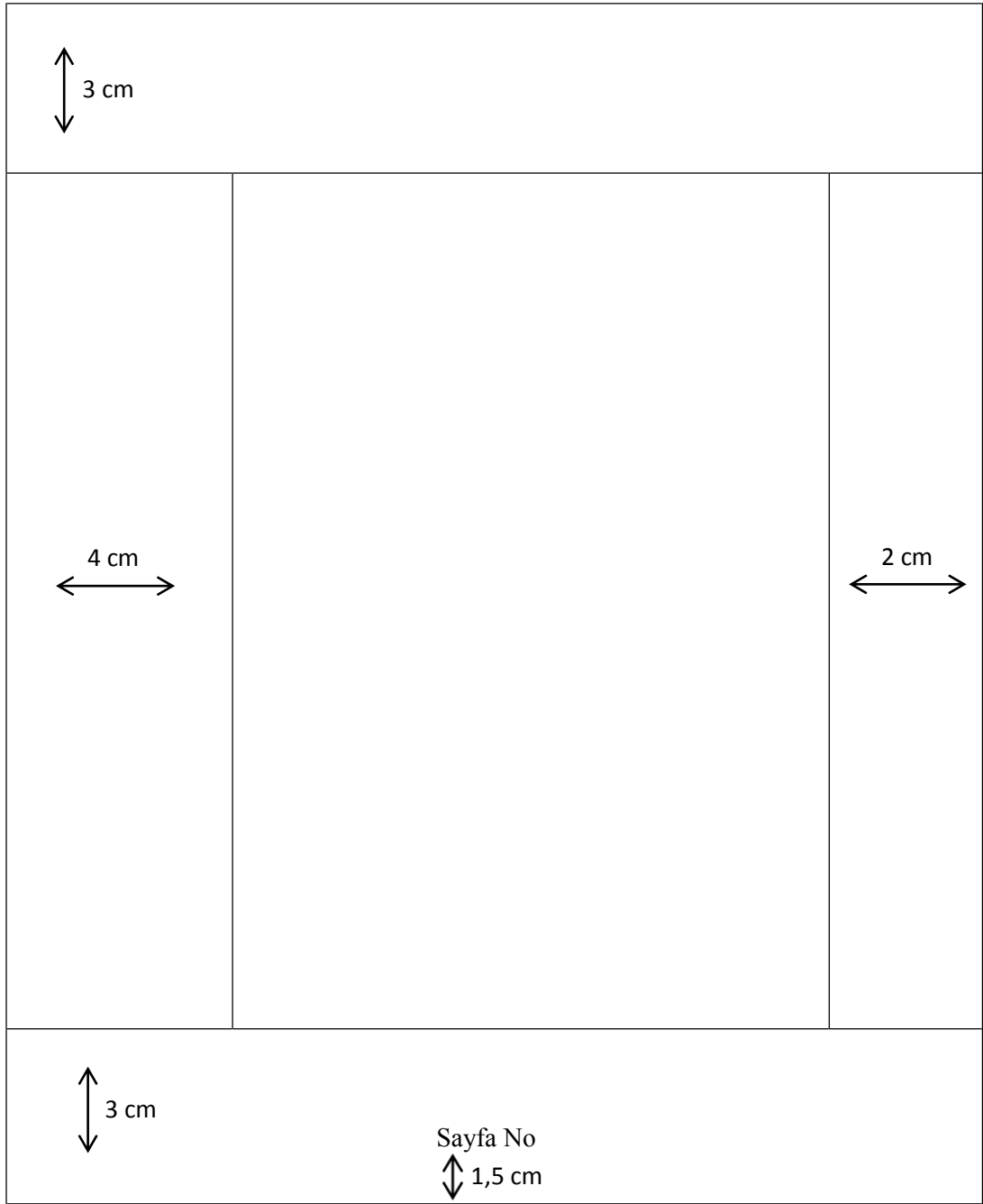
Şekil 1.1. Bilgi Sistem Mimarisi.....	12
Şekil 1.2. Yönetim Bilgi Sistemi Seviyeleri.....	28
Şekil 1.3. İşletme Bilgi Sistemleri.....	29
Şekil 1.4. İnsan Kaynakları Bilgi Sistemi Yapısı.....	34
Şekil 1.5. Kontrolün Amacı.....	48
Şekil 1.6. Kontrol İşleminde Adımlar.....	48
Şekil 1.7. Kontrol Seviyeleri.....	49
Şekil 1.8. Eylemsel Kontrol Şekilleri.....	51
Şekil 2.1. Microsoft Tarafından Geliştirilen İKBS Proje Tasarımı Uygulama Aşamaları.....	79
Şekil 2.2. İKBS İçerisinde Organizasyon Yapısı ve Entegrasyon Noktaları Modülü.....	91
Şekil 3.1. İşletme Performansı Ölçüm Kriterleri.....	104
Şekil 3.2. Performans Değerleme Süreci.....	119
Şekil 3.3. Malcolm Baldrige İşletme Değerlendirme Sistematiik Planlama ve Performans Ölçüm Değerleri 5 Alt Kategorisi.....	145

Ek 12. Özgeçmiş Sayfası

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	
Doğum Yeri ve Tarihi	
Eğitim Durumu	
Lisans Öğrenimi	
Yüksek Lisans Öğrenimi	
Bildiği Yabancı Diller	
Bilimsel Faaliyetler	
İş Deneyimi	
Stajlar	
Projeler	
Çalıştığı Kurumlar	
İletişim	
E-posta Adresi	
Yüksek Lisans Mezuniyet Tarihi	

Ek 13. Sayfa Düzeni

Ek 14. İngilizce, Almanca ve Fransızca Karşılıklar

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ

İngilizce Ağrı İbrahim Çeçen University
Almanca Ağrı İbrahim Çeçen Universität
Fransızca Université Ağrı İbrahim Çeçen

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

İngilizce Graduate School of Social Sciences
Almanca Institut für Sozialwissenschaften
Fransızca Institutdes Sciences Sociales

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İngilizce Master's Thesis
Almanca Magisterarbeit
Fransızca Thèse de Maîtrise

DOKTORA TEZİ

İngilizce Ph. D. Dissertation
Almanca InauguralDissertation
Fransızca Thèse de Doctorat

ÜNVANLAR

Yrd.Doç.Dr. Assist.Prof.Dr. (İng.)
Doç.Dr. Assoc.Prof.Dr. (İng.)
Prof.Dr. Prof.Dr. (İng.)